2026/1080

13.5.2026

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2026/1080

ze dne 21. dubna 2026

o uzavření Rámcové úmluvy Rady Evropy o umělé inteligenci a lidských právech, demokracii a právním státu jménem Evropské unie

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 ve spojení s čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) bodem v) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na souhlas Evropského parlamentu ([1]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) V souladu s rozhodnutím Rady (EU) 2024/2218 ([2]) byla dne 5. září 2024 jménem Evropské unie podepsána Rámcová úmluva Rady Evropy o umělé inteligenci a lidských právech, demokracii a právním státu (dále jen „úmluva“) s výhradou svého pozdějšího uzavření.

(2) Úmluva stanoví obecné zásady a povinnosti, které by měly smluvní strany úmluvy dodržovat, aby zajistily ochranu lidských práv, demokracie a právního státu v souvislosti s činnostmi během životního cyklu systémů umělé inteligence (AI).

(3) Dne 13. června 2024 přijaly Evropský parlament a Rada na základě článků 16 a 114 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ([3]), které obsahuje harmonizovaná pravidla, obecně založená na úplné harmonizaci, jež upravují uvádění na trh, uvádění do provozu a používání systémů AI v Unii. Tato pravidla jsou přímo použitelná v členských státech, pokud uvedené nařízení výslovně nestanoví jinak. Úmluva má být v Unii prováděna výhradně prostřednictvím nařízení (EU) 2024/1689 a dalšího relevantního *acquis* Unie, je-li použitelné.

(4) Činnosti během životního cyklu systémů AI související s ochranou zájmů národní bezpečnosti jsou z oblasti působnosti úmluvy vyloučeny. Nařízení (EU) 2024/1689, které bude hlavním právním aktem Unie provádějícím úmluvu, ze své oblasti působnosti vylučuje rovněž systémy AI uváděné na trh či do provozu nebo používané, se změnami nebo bez nich, výhradně pro účely národní bezpečnosti a výstupy ze systémů AI používaných v Unii výhradně pro tyto účely, bez ohledu na typ subjektu, který tyto činnosti provádí. Národní bezpečnost navíc zůstává výhradní odpovědností každého členského státu, jak je stanoveno v čl. 4 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii. Postoj Unie vyjádřený na konferenci smluvních stran zřízené úmluvou by proto měl respektovat výše uvedená omezení. Komise by zejména neměla na zasedáních konference smluvních stran projednávat činnosti během životního cyklu systémů AI, které se týkají ochrany zájmů národní bezpečnosti, ani k nim zaujímat postoj.

([1]) Souhlas z dne 11. března 2026 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).
([2]) Rozhodnutí Rady (EU) 2024/2218 ze dne 28. srpna 2024 o podpisu Rámcové úmluvy Rady Evropy o umělé inteligenci a lidských právech, demokracii a právním státu jménem Evropské unie (Úř. věst. L, 2024/2218, 4.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2218/oj).
([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (akt o umělé inteligenci) (Úř. věst. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

(5) Vzhledem k tomu, že se osobní a věcná působnost úmluvy i její hmotněprávní ustanovení v široké míře shodují s nařízením (EU) 2024/1689, které je doplněno dalším relevantním *acquis* Unie, může uzavření úmluvy ovlivnit společná pravidla Unie nebo změnit jejich působnost ve smyslu čl. 3 odst. 2 Smlouvy o fungování EU. Toto další relevantní *acquis* Unie zahrnuje právní akty, jejichž cílem je provádět základní práva zakotvená v Listině základních práv Evropské unie, například právní předpisy Unie týkající se zákazu diskriminace, včetně směrnic Rady 2000/43/ES ([4]) a 2000/78/ES ([5]); *acquis* Unie v oblasti ochrany osobních údajů, včetně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ([6]) a (EU) 2022/2065 ([7]), jejichž cílem je zajistit bezpečné, předvídatelné a důvěryhodné online prostředí, v němž jsou dodržována základní práva, včetně práva na svobodu projevu a práva přijímat a rozšiřovat informace; nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/900 ([8]); a právní předpisy týkající se bezpečnosti výrobků a odpovědnosti za vadné výrobky, včetně směrnice Rady 85/374/EHS ([9]). Unie má proto výlučnou vnější pravomoc úmluvu uzavřít. Smluvní stranou úmluvy by se proto měla stát pouze Unie.

(6) Konference smluvních stran bude hrát významnou úlohu při účinném provádění úmluvy, mimo jiné vydáváním konkrétních doporučení týkajících se jejího výkladu a uplatňování. Konference stran rovněž zváží možné změny úmluvy. V souladu s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU by Rada měla na návrh Komise přijmout rozhodnutí stanovující postoje, které mají být jménem Unie zaujaty na konferenci smluvních stran, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, zejména jednací řád konference smluvních stran. Při sjednávání tohoto jednacího řádu, který má být přijat konsensem do dvanácti měsíců od vstupu této úmluvy v platnost, bude Unie usilovat o to, aby jí bylo přiděleno 27 hlasů, což odpovídá počtu jejích členských států. Pokud bude Unii těchto 27 hlasů přiděleno, Komise zastupující Unii by měla zajistit posílenou koordinaci s členskými státy s cílem vyjádřit před konferencí stran jednotné postoje a uplatnit jménem Unie své hlasovací právo. Tato posílená koordinace je obzvláště důležitá vzhledem k tomu, že členy Rady Evropy jsou též všechny členské státy, a s ohledem na rychle se vyvíjející povahu AI, jakož i na potřebu mít v oblasti AI soudržný celosvětově použitelný rámec. Za účelem zajištění posílené koordinace by Rada měla být zapojena do formulování všech postojů bez ohledu na jejich povahu, včetně postojů založených na čl. 16 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii a čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU. Pokud by se Unii navzdory jejímu veškerému úsilí nepodařilo dosáhnout přidělení 27 hlasů, Komise by měla navrhnout, aby v souladu s čl. 2 odst. 1 Smlouvy o fungování EU a při plném respektování výlučné pravomoci Unie byly členské státy zmocněny k přistoupení k této úmluvě společně s Unií, aby se zajistilo, že Unie disponuje v Radě Evropy počtem hlasů, který odpovídá jejímu významu a náležitě umožňuje hájit její zájmy.

(7) Komise vyzve každý členský stát, aby vyslal jednoho zástupce, který bude na zasedáních konference stran doprovázet v rámci delegace Unie zastoupení Komise. Má být respektována zásada loajální spolupráce.

(8) Pokud jde o jakoukoliv jinou dohodu, která může být v budoucnu uzavřena pod záštitou Rady Evropy nebo na jiných mezinárodních fórech, a to i v oblasti AI, jakož i o jakoukoliv změnu úmluvy, mělo by být rozdělení vnějších pravomocí mezi Unii a členské státy posuzováno s ohledem na zvláštnosti každého takového nástroje. Je nanejvýš důležité, aby Unie a její členské státy mohly i nadále hrát přímou a aktivní úlohu při vyjadřování stanovisek Unie a při hájení jejích zájmů, důsledným a koordinovaným způsobem a plně v souladu se Smlouvami.

(9) Úmluva a prohlášení připojená k tomuto rozhodnutí by měly být schváleny jménem Unie,

([4]) Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/43/oj).

([5]) Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/78/oj).

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([7]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách) (Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

([8]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/900 ze dne 13. března 2024 o transparentnosti a cílení politické reklamy (Úř. věst. L, 2024/900, 20.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj).

([9]) Směrnice Rady 85/374/EHS ze dne 25. července 1985 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se odpovědnosti za vadné výrobky (Úř. věst. L 210, 7.8.1985, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1985/374/oj).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Rámcová úmluva Rady Evropy o umělé inteligenci a lidských právech, demokracii a právním státě (dále jen „úmluva“) se schvaluje jménem Evropské unie ([10]).

Článek 2

Prohlášení, která mají být předložena generálnímu tajemníkovi Rady Evropy a která jsou připojena k tomuto rozhodnutí, se schvalují jménem Unie.

Článek 3

Úmluva se v Unii provádí výhradně prostřednictvím nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 a dalšího relevantního *acquis* Unie, je-li použitelné.

Článek 4

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Lucemburku dne 21. dubna 2026.

Za Radu

předsedkyně

K. KALLAS

([10]) Znění dohody je zveřejněno v Úř. věst. L, 2026/1081, 13.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2026/1081/oj.

PŘÍLOHA

Prohlášení Evropské unie

1. Prohlášení Evropské unie o oblasti působnosti, pokud jde o soukromé subjekty podle čl. 3 odst. 1 písm. b) úmluvy

   Připomínajíc povinnost podle čl. 3 odst. 1 písm. b) úmluvy řešit rizika a dopady vyplývající z činností během životního cyklu systémů umělé inteligence prováděných soukromými subjekty v rozsahu, na který se nevztahuje písmeno a) uvedeného ustanovení, způsobem, který je v souladu s předmětem a účelem této úmluvy, Unie prohlašuje, že bude uplatňovat zásady a povinnosti stanovené v kapitolách II až VI úmluvy na činnosti soukromých subjektů, které uvádějí na trh, dodávají a používají systémy umělé inteligence, v Evropské unii prováděním nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 („akt o umělé inteligenci“). Na tyto činnosti se může vztahovat i další relevantní *acquis* Unie, které přispívá k provádění zásad a povinností vyplývajících z úmluvy.

2. Prohlášení Evropské unie o územní působnosti podle čl. 32 odst. 1 úmluvy

   Pokud jde o čl. 32 odst. 1 úmluvy, Unie prohlašuje, že s ohledem na pravomoc Unie se Rámcová úmluva o umělé inteligenci a lidských právech, demokracii a právním státu použije na území, na něž se vztahují zakládací smlouvy Evropské unie podle článku 52 Smlouvy o Evropské unii a za podmínek stanovených mimo jiné v článku 355 Smlouvy o fungování Evropské unie.